

Svetovalni napotek 1210.A1-1:

Pridobivanje zunanjih izvajalcev storitev za podporo ali dopolnitev notranje revizije

Temeljni standard v tej zvezi

1210.A1 – Vodja notranje revizije mora pridobiti ustrezen nasvet in pomoč, če notranji revizorji nimajo znanja, veščin in drugih sposobnosti, potrebnih za izvedbo celotnega ali dela posla.

1. Ni treba, da je vsak član notranje revizije usposobljen v vseh strokah. Pri notranji reviziji lahko sodelujejo zunanji izvajalci storitev ali notranji viri, ki so usposobljeni v strokah, kot so računovodenje, revidiranje, ekonomija, finance, statistika, informacijska tehnologija, tehnika, obdavčevanje, pravo, okoljske zadeve in druga področja, potrebna za izpolnjevanje nalog notranje revizije.
2. Zunanji izvajalec storitev je oseba ali podjetje, neodvisno od organizacije, ki ima posebno znanje, veščine in izkušnje iz določene stroke. Zunanji izvajalci storitev so aktuarji, računovodje, ocenjevalci vrednosti, kulturni ali jezikovni veščaki, okoljski strokovnjaki, preiskovalci prevar, pravniki, inženirji, geologi, varnostni strokovnjaki, statistiki, strokovnjaki za informacijsko tehnologijo, zunanji revizorji organizacije in druge revizijske organizacije. Zunanjega izvajalca storitev lahko najame organ nadzora, poslovodstvo ali vodja notranje revizije.
3. Zunanji izvajalci storitev lahko sodelujejo pri notranji reviziji v povezavi z zadevami, ki so med drugim:
 - doseganje ciljev v časovnem razporedu dela pri poslu;
 - revizijske dejavnosti, kadar so potrebne posebne veščine in znanje, kot so informacijska tehnologija, statistika, obdavčitve ali jezikovni prevodi;
 - ocenjevanje vrednosti sredstev, kot so zemljišča in zgradbe, umetniška dela, dragi kamni, naložbe in sestavljeni finančni instrumenti;
 - določanje količine ali fizičnega stanja nekaterih sredstev, kot so rezerve rudnin in nafte;
 - merjenje dokončanega dela in dela, ki ga je treba še opraviti, pri še neizpolnjenih pogodbah;
 - preiskovanja v zvezi s prevarami in varnostjo;
 - ugotovitev zneskov z uporabo posebnih metod, kot so aktuarske ugotovitve obveznosti za zasluzke zaposlencev;
 - pojasnjevanje zakonskih, strokovnih in drugih predpisanih zahtev;
 - ocenjevanje kakovosti zagotovil notranje revizije in programa izboljšav v skladu s *Standardi*;
 - združitve in prevzemi;
 - posvetovanje o upravljanju tveganj in drugih zadevah.
4. Kadar namerava vodja notranje revizije uporabiti in se zanašati na delo zunanjega izvajalca storitev, mora pretehtati njegovo usposobljenost, neodvisnost in nepristranskost glede na posebno nalogo, ki naj bi jo opravil. Presoja usposobljenosti, neodvisnosti in nepristranskosti je prav tako potrebna, kadar zunanjega izvajalca storitev izbere poslovodstvo ali organ nadzora in vodja notranje revizije namerava uporabiti storitev zunanjega izvajalca in se zanesti na njegovo delo. Kadar izbor opravijo drugi in vodja notranje revizije po presoji ugotovi, da je bolje, če ne uporabi in se ne zanesa na delo zunanjega izvajalca storitev, je treba o tem obvestiti poslovodstvo oziroma organ nadzora.
5. Vodja notranje revizije odloči, ali ima zunanji izvajalec storitev potrebno znanje, veščine in druge sposobnosti za izvajanje posla, pri čemer upošteva:
 - strokovno potrdilo, licenco ali drugo priznanje usposobljenosti zunanjega izvajalca storitev iz ustrezne stroke;
 - članstvo zunanjega izvajalca storitev v ustrezni strokovni organizaciji in njegovo spoštovanje kodeksa etike take organizacije;
 - ugled zunanjega izvajalca storitev, kar lahko vključuje tudi poizvedbe pri drugih, ki poznajo njegovo delo;
 - izkušnje zunanjega izvajalca storitev glede na vrsto obravnavanega dela;
 - obseg izobraževanja in usposabljanja, ki ga je zunanji izvajalec storitev opravil v strokah, ki se nanašajo na določen posel;
 - znanje in izkušnje zunanjega izvajalca storitev v panogi, v kateri organizacija deluje.

IIA – Inštitut notranjih revizorjev

6. Vodja notranje revizije mora presoditi razmerje med zunanjim izvajalcem storitev in organizacijo ter notranjo revizijo, da zagotovi, da sta pri celotnem poslu ohranjeni neodvisnost in nepristranskost. Vodja notranje revizije pri tem presojanju preveri in potrdi, da ni nikakršnih finančnih, organizacijskih ali osebnih razmerij, ki bi zunanjemu izvajalcu storitev preprečevala nepristranske in objektivne sodbe in mnenja pri opravljanju posla ali poročanju o njem.
7. Vodja notranje revizije presoja neodvisnost in nepristranskost zunanjega izvajalca storitev, pri čemer upošteva:
 - finančni interes, ki bi ga zunanji izvajalec storitev morda imel v organizaciji;
 - osebne ali strokovne povezave, ki bi jih morda imel zunanji izvajalec storitev z organom nadzora, poslovodstvom ali drugimi v organizaciji;
 - razmerje, ki ga je morda imel zunanji izvajalec storitev z organizacijo ali dejavnostmi, ki se pregledujejo;
 - obseg drugih še nedokončanih storitev, ki jih zunanji izvajalec storitev morda opravlja za organizacijo;
 - nagrada ali druge spodbude, ki bi jih morda imel zunanji izvajalec storitev.
8. Če je zunanji izvajalec storitev tudi zunanji revizor organizacije in je vrsta posla razširitev revizijskih storitev, se mora vodja notranje revizije prepričati, da opravljeno delo ne oslabi neodvisnosti zunanjega revizorja. Razširjene revizijske storitve se nanašajo na storitve, ki presegajo zahteve revizijskih standardov, ki jih splošno sprejemajo zunanji revizorji. Če zunanji revizorji organizacije delujejo ali se zdi, da delujejo kot člani poslovodstva, vodstva ali kot zaposleni organizacije, je njihova neodvisnost oslABLJENA. Poleg tega lahko zunanji revizorji opravljajo za organizacijo tudi druge storitve, na primer davčne storitve in svetovanje. O neodvisnosti je treba presoditi v povezavi s celotnim obsegom storitev, ki jih opravljajo za organizacijo.
9. Da se vodja notranje revizije prepriča, da obseg dela ustreza namenom notranje revizije, pridobi zadostne informacije glede obsega dela zunanjega izvajalca storitev. Take in druge zadeve bi bilo primerno dokumentirati v pismu ali pogodbi o poslu. V ta namen vodja notranje revizije skupaj z zunanjim izvajalcem storitev pregleda:
 - cilje in obseg dela, vključno s končnimi izidi in časovnimi okviri,
 - posebne zadeve, o katerih se pričakujejo sporočila pri izvajanju posla,
 - dostop do zadevnih zapisov, zaposlenih, prostorov in opreme,
 - informacije glede predpostavk in postopkov, ki jih je treba uporabiti,
 - lastništvo in hrambo delovnega gradiva o poslu, če je primerno,
 - zaupnost in omejitve informacij, pridobljenih pri poslu,
 - če je primerno, skladnost s *Standardi* in standardi notranje revizije za ravnanje pri delu.
10. Pri pregledovanju dela zunanjega izvajalca storitev vodja notranje revizije ovrednoti ustreznost opravljenega dela, kar vključuje zadostnost pridobljenih informacij za zagotovitev sprejemljive podlage za sprejete sklepe in reševanje izjem ali drugih neobičajnih zadev.
11. Ko vodja notranje revizije izstavi poročilo o poslu, pri katerem je uporabil zunanjega izvajalca storitev, se lahko sklicuje na takšne opravljene storitve. Zunanji izvajalec storitev mora biti o tem obveščen, po potrebi naj vodja notranje revizije pridobi njegovo soglasje, preden se v poročilu o poslu sklicuje na njegove storitve.

Objavljeno januarja 2009.
